اخبار کوتاه

همتی در عربستان خبر داد،
تأمین مالی صندوق اوپک برای پیمانکاران ایرانی

وزیر امور اقتصادی و دارایی از مذاکره با رئیس صندوق اوپک و توافق برای تأمین مالی پیمانکاران ایرانی در پروژه‌های بین‌المللی از سوی این صندوق خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، عبدالناصر همتی وزیر امور اقتصادی و دارایی که برای حضور در کنفرانس دو روزه سالانه چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی اقتصادهای نوظهور به شهر «العلا» در عربستان سفر کرده است، در حاشیه این اجلاس با عبدالحمید الخلیفه رئیس صندوق اوپک دیدار کرد. وی در پایان این دیدار گفت: با مدیر اوپک توافقات خوبی کردم‌ایم؛ بر این اساس، صندوق مذکور که منابع مالی برای کشور ما تأمین می‌کند، شرکت‌های ایرانی ارائه‌دهنده خدمات فنی - مهندسی و پیمانکاران ایرانی بتوانند از منابع صندوق اوپک استفاده کنند. وزیر اقتصاد ادامه داد: مهمتر از همه اینکه ما همچنان به عنوان یک عضو فعال صندوق اوپک مشارکتمان در این صندوق را بیشتر خواهیم کرد و در جلسات آن بیشتر حضور خواهیم یافت. ضمن اینکه نمایندگان این صندوق به تهران خواهند آمد و با حضور در جمع اعضای اتاق بازرگانی و فعالان اقتصادی ایرانی، بتوانند همکاری‌های خود را در سطح منطقه گسترش دهند.

کاهش حباب و قیمت سکه با پیش فروش بانک مرکزی

عضو کمیسیون تخصصی طلای اتاق اصناف گفت: بخشی از آثار پیش فروش یک میلیون قطعه سکه طلا توسط بانک مرکزی در کاهش نرخ تورم به دلیل کاهش انتظارات تورمی خود را نشان خواهد داد.

به گزارش پیام آشنا، محمد کشتی آرای عضو کمیسیون تخصصی طلا و جواهر اتاق اصناف ایران با اشاره به تأثیرات مثبت پیش فروش یک میلیون قطعه سکه در مرکز مبادله ایران اظهار کرد: بانک مرکزی با پیش فروش سکه زمینه‌های لازم برای کاهش قیمت‌ها و شکستن حباب‌هایی را ایجاد کرده که متأسفانه پنا به دلایلی در بازار طلا طی هفته‌های گذشته ایجاد شده است. وی گفت: با توجه به اینکه پیش فروش یک میلیون قطعه سکه می‌تواند آثار مثبتی روی نرخ طلا به جا بگذارد این روند روی بازارهای موازی مانند ارز نیز اثر کاهشی به جا می‌گذارد، زیرا بازارها سلسله‌وار از هم تبعیت می‌کنند. کشتی آرای تصریح کرد: پیش فروش و عرضه سکه طلا در جمع‌آوری نقدینگی سرگردان جامعه بسیار مؤثر عمل می‌کند. این در حالی است که جمع آوری نقدینگی یک راهبرد مهم برای کنترل تورمی است که به دلیل سرگردانی نقدینگی و هدایت سرمایه‌ها به بازارهای مختلف مالی ایجاد می‌شود.

کاهش ۱۷ درصدی ورودی سدها

از ابتدای سال آبی تا کنون ورودی مخازن کل معادل ۷ میلیارد ۴۲۰ میلیون متر مکعب بوده که در مقایسه با سال گذشته این عدد به ۸ میلیارد ۹۴۰ می‌رسید که نشان دهنده کاهش ۱۷ درصدی ورودی سدها است.

به گزارش پیام آشنا، از ابتدای سال آبی (مهر ماه) تا ۲۷ بهمن ماه میزان ورودی مخازن کل معادل ۷ میلیارد ۴۲۰ میلیون متر مکعب بوده که در مقایسه با مدت زمان مشابه سال گذشته این عدد به ۸ میلیارد ۹۴۰ می‌رسید که نشان دهنده کاهش ۱۷ درصدی ورودی سدها است. خروجی سدها با ۹ میلیارد و ۸۹۰ میلیون متر مکعب نسبت به سال گذشته افزایش ۵ درصدی را نشان می‌دهد زیرا در مدت زمان مشابه خروجی سدها به ۹ میلیارد و ۴۷۰ میلیون متر مکعب می‌رسید. حجم آب موجود مخازن اکنون ۲۲ میلیارد و ۷۰ میلیون متر مکعب ثبت شده که این عدد نسبت به سال قبل که عددی معادل ۲۱ میلیارد و ۶۳۰ میلیون متر مکعب بوده که نشان دهنده رشد ۲ درصدی است. همچنین حجم پرشدگی سدهای کشور ۴۳ درصد و ۵۷ درصد مخازن سدها خالی است. از ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور تا ۲۶ بهمن ماه معادل ۷۷.۱ میلیمتر است. این مقدار بارندگی نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت (۱۳۲.۹ میلیمتر) ۴۲ درصد کاهش و نسبت به مدت زمان مشابه سال آبی گذشته (۷۸.۵ میلیمتر) ۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

ثبت سفارش فوری چای مانع کمبود و گرانی می‌شود

در نامه اتحادیه چای کشور به معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی عنوان شد: با توجه به زمان اندک باقیمانده تا فرارسیدن ماه مبارک رمضان و سال نو با صدور حداقل ۱۶ هزار تن ثبت سفارش چای جهت سهمیه زمستان سال جاری موافقت شود.

به گزارش پیام آشنا، اتحادیه چای کشور در نامه‌ای به معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی نوشت: کاهش دستوری ثبت سفارشات چای طی سه فصل گذشته سال جاری منجر به کمبود چای و افزایش قیمت آن در سطح بازار شده است. در نامه اتحادیه تولیدکنندگان، بازرگانان و صنایع بسته بندی چای کشور به شهرزاد مشیری - سرپرست معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی - آمده است: پیرو نامه‌ای به تاریخ ۱۲ دی ماه ۱۴۰۳ به استحضار می رساند با توجه به کاهش دستوری ثبت سفارشات چای در سه فصل گذشته سال جاری هم اکنون به شدت شاهد نارزاری موجودی در بازار چای کشور هستیم که این کمبود لاجرم و به صورت اجتناب ناپذیر باعث افزایش شدید قیمت در سطح بازار شده است و موجبات تضییع حقوق مصرف کنندگان ترویج‌یی رویه قاچاق و بسیاری ناهنجاری‌های دیگر از جمله اخلال در روند تولید صنایع بسته بندی چای کشور را فراهم آورده است.

بیگی کارشناس صنعت خودرو گفتگو با پیام آشنا مطرح کرد
مهندسی معکوس؛ راهی برای بهبود کیفیت خودروهای داخلی

محبوبه بیدکی - یک کارشناس صنعت خودرو با تاکید بر اهمیت انتقال دانش و فناوری‌های جهانی به کشورهایی مانند ایران، گفت‌یی تردید انتقال دانش و فناوری به ایجاد توانمندی‌های داخلی در بازار خودرو ، افزایش توانایی رقابت میان کشورها و ایجاد اشتغال کمک خواهد کرد. از این رو، تلاش برای بهره‌مندی از دانش و فناوری‌های جهانی خودرو و همچنین نقش آن در توسعه و بهبود صنایع داخلی بسیار مهم و ضروری است.

میلاد بیگی کارشناس صنعت خودرو همراهی با دستاوردها و امکانات موجود در دنیا را ضروری دانست و گفت: رقابت پذیر بودن در بازار خودرو نیازمند تمرکز بر توسعه فناوری‌های جدید و بهبود کیفیت محصولات است. این تلاش نه تنها باعث افزایش ارزش افزوده ما خواهد شد بلکه قدرت رقابتی ما را در بازار خودرو تقویت می‌کند، به همین دلیل باید به روز رسانی تجهیزات و فناوری‌های تولید خودرو متمرکز شویم تا بتوانیم با ارائه محصولات با کیفیت و نوآورانه به بازار پاسخگو باشیم.

وی با بیان اینکه باید بهترین استفاده را از دانش و تجربیات در حوزه خودروسازی بکار بگیریم،تاکید کرد:در واقع استفاده از دانش مهندسی معکوس به ما کمک می‌کند که محصولات خود را بهبود بخشیده و قابلیت رقابتی خود را افزایش دهیم،همچنین در توسعه اقتصاد کشور و ایجاد اشتغال در صنعت خودروسازی نیز یاری رسان است‌یه علاوه، این تلاش‌ها توسعه صنایع پیشرفته و نوآوری را در این حوزه بهبود می‌بخشد.

بیگی با تاکید بر اهمیت انتقال دانش و فناوری‌های جهانی به کشورهایی مانند ایران، یادآور شدنی تردید انتقال دانش و فناوری به ایجاد توانمندی‌های داخلی، افزایش توانایی رقابت میان کشورها و ایجاد اشتغال کمک خواهد کرد. از این رو، تلاش برای بهره‌مندی از دانش و فناوری‌های جهانی خودرو و همچنین نقش آن در توسعه و بهبود صنایع داخلی بسیار مهم و ضروری است.

وی با اشاره به اهمیت استفاده از دانش و امکانات به روز دنیا در صنعت خودروسازی اظهار داشت: پیشرفت و توسعه‌استفاده دانش و فناوری‌های بروز به کشور بسیار اساسی است چرا که تنها تمرکز بر خودروسازی داخلی و عدم توجه به واردات می‌تواند توان رقابتی صنعت خودروسازی را محدود کند.

این کارشناس صنعت خودرو ادامه داد: با استفاده از مهندسی معکوس و انتقال دانش جهانی می‌توان قدرت و کیفیت خودروهای داخلی را ارتقاء دادما فناوری‌های موفقیت‌آمیز بسیاری در حوزه‌های هسته‌ای، دستاوردهای موشکی ونظامی در کشور کسب کردیم‌اما باید به توسعه صنعت خودروسازی نیز توجه کنیم.

وی با تاکید بر این موضوع که عدم استفاده از امکانات و دانش به روز دنیا به نوعی فاجعه محسوب می شود، تصریح کرداگر فقط بحث توجه به خودروسازی داخلی باشد، انتخاذ این تصمیم درست نیست، چرا که ما باید به واردات در حوزه خودروسازی نیز فکر کنیم تا با استفاده از مهندسی معکوس، قدرت خودروهای داخلی را بهبود بخشیم

بیگی با بیان اینکه باید در بخش واردات خودرو نگاتی مانندمحدودیت‌های وارداتی،تعیین تعرفه‌هااستانداردها و قوانین فنی، مرتبط با واردات خودروها در نظر گرفته می شودگفت‌در واقع یا توجه به محدودیت‌های وارداتی،تعیین تعرفه‌ها ومالیات‌هااستانداردهاوقوانین فنی، بی تردید اتخاذ این تصمیمات تأثیر بزرگی بر روند واردات خودروها و رقابت در بازار دارد.

وی ادامه دادبا لحاظ کردن مصوبه‌های مرتبط با واردات خودروها و اجرای قوانین، می‌توان تأثیر بسزایی بر بازار خودروسازی داشت و تنظیم و تعادل مناسبی را بین تولید داخلی و واردات خودروها فراهم کرد. در نتیجه، تصمیمات مسئولان ذی ربط در این زمینه به بهبود شرایط بازار خودرویی کشور و تنظیم صنعت خودروسازی کمک خواهد کرد.

این کارشناس صنعت خودرو با تاکید بر اهمیت تأثیر تصمیمات و سیاست‌های مرتبط با واردات خودروها بر صنعت خودروسازی داخلی، خاطرنشان کرد: تعرفه‌هایی بالا و اختصاص ارز برای واردات خودروها تأثیرات مهمی بر قیمت، کیفیت و مصرف کنندگان دارد، احتمال می رود تأثیر این سیاست‌ها در نهایت به صنعت خودروسازی داخلی بهبود بخشیده یا ضعف بخشد.

در پایان بیگی تاکید کرد: نتایج نهایی این سیاست‌ها و تصمیمات بستگی به عوامل گوناگونی دارند. شرایط بازار خودروی داخلی و جهانی، عملکرد تولیدکنندگان، تقاضای مصرف‌کنندگان و تصمیمات دولت همگی در این سیاست‌ها موثر است.بنابراین، ارزیابی دقیق و جامع تمام این عوامل و تأثیرات مختلف از اهمیت فراوانی برخوردار خواهد بود.

mojgan.bidaki۸۸@gmail.com

لوازم خانگی گران شد

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی ضمن اشاره به افزایش ۵ تا ۲۰ درصدی قیمت لوازم خانگی از سوی تولیدکنندگان، گفت: تقاضا در بازار به شدت افت کرده و مردم بیشتر تمایل به خرید قسطی کالا دارند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، اکبر پاژوکی رئیس کمیسیون تخصصی کالای خانگی اتاق اصناف ایران درباره وضعیت بازار اظهار کرد: با توجه به کاهش قدرت خرید مردم، اصل نسبت به پارسال تقاضای خرید لوازم خانگی با کاهش قابل توجهی مواجه شده است.

وی افزود: از سویی دیگر به دلیل تبلیغات گسترده فروشگاه‌های بزرگ، مردم تمایل کمتری به خرید از بازار دارند و بیشتر کالای قسطی می‌خرند.

پاژوکی درباره قیمت لوازم خانگی گفت: با توجه به تقیباتی که در نرخ ارز ایجاد شد شرکت‌های تولیدکننده لوازم خانگی قیمت‌ها را بالا بردند.

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تصریح کرد: افزایش قیمت بین کالاهای مختلف متفاوت است اما میانگین از ۵ درصد تا ۲۰ درصد کالاها با افزایش قیمت مواجه شده‌اند که همین امر نیز منجر به افت بیشتر قدرت خرید مردم شده است.

پاژوکی گفت: هیچ گونه کمبودی در بازار نیست؛ فراوانی کالا داریم اما خرید را نیست. متأسفانه برخلاف سالهای قبل امسال بازار لوازم خانگی اصلاً رنگ و بوی عید ندارد و تقاضا به شدت افت کرده است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد
عرضه برنج با نرخ مصوب برای ایجاد ثبات در بازار

قیمت برنج ایرانی و پرمحصول در یک ماه اخیر افزایش چشمگیری داشته است. معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، این افزایش را ناشی از نامهخوانی عرضه و تقاضا دانسته و از برنامه‌هایی برای کنترل قیمت، از جمله عرضه ذخایر احتکار شده و واردات برنج خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، طی یک ماه گذشته برنج کشت داخل از جمله طارم با قیمت ۱۳۰ هزار تومان به فروش می‌رسید اما الان به قیمت ۱۸۵ الی ۱۹۰ هزار تومان افزایش یافته است. برنج پر محصول نیز ۱۰۲ هزار تومان بوده است که در حال حاضر ۱۲۷ هزار تومان به فروش می‌رسد.

به گفته معاون امور برنامه‌ریزی و اقتصادی جهاد کشاورزی این قیمت‌ها به دلیل نامهخوانی عرضه و تقاضا است. اکبر فتحی در گفت‌وگویی با صدا و سیما گفته است که دو و نیم میلیون تن میزان تولید داخل است و ما باید چیزی حدود یک میلیون را تنها برای مصرف داخلی بدون در نظر گرفتن ذخایر واردات داشته باشیم

و اگر ذخایر را نیز در نظر داشته باشیم باید حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن واردات داشته باشیم که تا به حال ۹۰۰ هزار تن واردات انجام شده است.

وی گفته به دستور وزیر جهاد کشاورزی در اسفندماه حدود ۲۲۰ هزار تن برنج هندی در بازار عرضه می‌شود. برخی مسئولان وزارت جهاد کشاورزی نیز احتکار را عامل اصلی شرایط فعلی می‌دانند که به گفته وزیر جهاد کشاورزی احتکار قابل توجهی انجام گرفته، اما انبارها باز شده و در حال توزیع هستند و قیمت‌ها کنترل می‌شود.

علاوه بر توزیع برنج داخلی احتکار شده مقرر شده که از محل ذخایر، برنج وارداتی با نرخ مصوب به بازار عرضه شود. ثبت سفارش جدید نیز آغاز شده و به گفته معاون امور برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی بازار این محصول به ثبات خواهد رسید.

شاخص نفوذ صنعت لیزینگ در ایران کمتر از میانگین جهانی است

رئیس پژوهشکده پولی و بانکی گفت: شاخص نفوذ صنعت لیزینگ در ایران، پایین‌تر از سطح میانگین جهانی یعنی ۲۰ درصد است.

به گزارش پیام آشنا، کوروش پرویزیان دیروز در همایش ملی صنعت لیزینگ و تامین مالی گفت: صنعت لیزینگ در ایران به شکل امروزی خود نزدیک به نیم قرن سابقه دارد و نخستین لیزینگ در ایران در سال ۱۳۵۴ با مشارکت بانک‌های ایرانی و خارجی شکل گرفت و در دهه ۸۰ این صنعت شاهد رشد چشمگیری بود اما در سال‌های اخیر این صنعت دچار چالش و رخوت شده است که ناشی از عدم اطلاع از این صنعت در سطوح مختلف تصمیم‌گیری و عدم شناخت کافی از این حوزه برای تامین سرمایه است.

وی افزود: شاخص نفوذ صنعت لیزینگ در ایران، پایین‌تر از سطح میانگین جهانی یعنی ۲۰ درصد است. این صنعت می‌تواند مکمل صنعت و نظام بانکی باشد اما متأسفانه به خاطر برداشت‌های اشتباه تصوری به عنوان یک صنعت رقیب با نظام بانکی شمل گرفته که نیازمند تغییر رویکرد در این نگرش هستیم و رویکرد جدید بانک مرکزی بر اساس قانون جدید بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر صدور مجوزهای صنعت لیزینگ بر توسعه و تقویت صنعت لیزینگ است.

رئیس پژوهشکده پولی و بانکی ادامه داد: رفع محدودیت و به کارگیری انواع قراردادهای متعارف در صنعت لیزینگ زمینه توسعه این صنعت را فراهم می‌کند. همزمان یومی سازی قراردادهای متعارف این صنعت می‌تواند رشد این صنعت را در جامعه ایران نهادینه کند.

پرویزیان اظهار کرد: این صنعت به عنوان ابزاری موثر در بهینه سازی چرخه تولید و تقویت ابزارهای تامین مالی می‌تواند نقش مهمی ایفا کند؛ بنابراین چشم انداز صنعت لیزینگ به عنوان محور اصلی این همایش مورد توجع قرار گرفته است.

نشست سرنوشت‌ساز کمیته مزد برای اعلام هزینه سبد معیشت کارگران

امروز ۲۹ بهمن ماه اعضای کمیته دستمزد شورای عالی کار به طور جدی وارد مبحث محاسبه هزینه سبد معیشت کارگران خواهند شد و اعداد محاسباتی خود را پس از دو هفته ارائه خواهند کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، امروز دوشنبه ۲۹ بهمن ماه، نشست کمیته دستمزد شورای عالی کار برگزار می‌شود و همچنان که رئیس کمیته مزد پیشتر در گفت و گو با ایسنا اعلام کرده بود با توجه به تعطیلی جلسه هفته آینده که ۲۲ بهمن ماه بود، محاسبه هزینه سبد معیشت کارگران به ۲۹ بهمن ماه موکول شده و در این تاریخ به طور جدی به مبحث محاسبه هزینه سبد معیشت ورود خواهیم کرد و شرکای اجتماعی با عدد محاسباتی خود وارد می‌شوند. وی میانگین هزینه سبد معیشت کارگران بر اساس تورم منتهی به آذرماه را ۲۹ میلیون و ۹۴۰ هزار تومان اعلام کرده و گفته بود: ۲۹ بهمن ماه نتیجه مطالعات و جلسات کارشناسی را اعلام خواهیم کرد. تاکنون چهار جلسه کمیته مزد با حضور شرکای اجتماعی برگزار شده است اما در این جلسات مباحثی همچون تامین مسکن کارگران، هزینه‌های بهداشت و درمان و ایجاد قرارگاه مسکن کارگری به میان آمده و دو گروه کارگری و کارفرمایی نقطه نظرات و پیشنهادات خود را مطرح کرده بودند. در جلسه گذشته کمیته مزد جداول سبد هزینه معیشت وزارت بهداشت میان اعضای کمیته توزیع شد تا شرکای اجتماعی با نظرات خود را روی سبد جدید اعمال و در جلسه فردا آمار و ارقام استخراج شده را ارائه کنند. این جداول شامل آمار مسکن، شاخص GPI و سید غذایی ایرانیان مصوب ۱۴۰۳ وزارت بهداشت است که به پیشنهاد استیتو تغذیه تنظیم شده است. در همین راستا، کارشناسان و فعالان کارگری و نمایندگان مجلس خواستار تعیین حداقل مزد برمبنای نرخ تورم و سبد معیشت هستند و معتقدند: میزان سید معیشت کارگران باید با نرخ افزایش حقوق برابر باشد. رحمت‌الله نوروزی - رئیس فراکسیون کارگری مجلس معتقد است که در تعیین حداقل دستمزد کارگران باید نرخ تورم را به صورت واقعی محاسبه کنیم و نوسانات بازار را هم در نظر داشته باشیم. به گفته وی تورم بالای ۵۰ درصد با این وضع ارز، دلار، طلا و سکه، اثرات بالایی روی معیشت دارد و حقوق و دستمزد حاضر کارگران جوابگوی اجاره بهای مسکن و معیشت و سایر هزینه‌های زندگی کارگر نیست لذا دولت و مجلس باید تسهیلاتی را به صورت نقدی و غیرنقدی در قالب کالابرگ یا بین کالا برای قشر آسیب‌پذیر جامعه کارگری درنظر بگیرند. علی اصلانی - دبیر کانون شورای اسلامی کار استان البرز در گفت و گو با ایسنا برآمدیواری کرده امسال در جریان تعیین دستمزد، دو تیصره ماده ۴۱ قانون کار اجرایی و آنچه که بر اساس تورم واقعی و سید هزینه‌ای تعیین می‌شود، در شورای عالی کار به تصویب برسد. وی گفت: امروز بین خط فقر و تورم فاصله بسیار زیادی ایجاد شده و حدود ۸۰ درصد کارگران زیر خط فقر قرار گرفته‌اند و حقوقی که دریافت می‌کنند کفاف زندگیشان را در تا پایان ماه نمی‌دهد لذا با توجه به تورمی که در جامعه وجود دارد لازم است که شورای عالی کار برای تامین معیشت خانوارهای کارگری اقدام اساسی صورت دهد و دستمزد امسال طوری دیده شود که ۲۰ تا ۲۵ روز زندگی کارگر را تامین کند چرا که حداقل ۷۰ درصد کارگران فقط ۱۰ روز اول ماه این حقوق را دارند. سمیه گلپور - رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران نیز پیشنهاد کرده با توجه به اینکه در شرایط فعلی اقتصاد، تورم ثابت نیست و نمی‌توان هزینه سبد معیشت را سالیانه محاسبه کرد بهتر است هزینه سبد معیشت کارگران، فصلی محاسبه شود. فارغ از این موضوع برخی اظهارنظرها از جانب مقامات کارگری و کارفرمایی در هفته‌های اخیر حاکی از تمایل هر دو گروه به افزایش پایه مزد کارگران برای سال آینده است.

یادداشت

آینده تجارت ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا: نقش همگرایی دیجیتال (بخش اول)

تجارت جهانی در حال پوست‌اندازی است. اگر روزگاری عبور از مرزها به مجوزهای پیچیده و هزینه‌های سرسام‌آور وابسته بود، امروز همگرایی دیجیتال همان نقشی را بازی می‌کند که روزگاری مسیرهای تجاری جاده ابریشم داشتند. توافق تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU) دقیقا در چنین بزنگاهی شکل گرفته است؛ لحظه‌ای که دیجیتالی‌شدن تجارت نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت راهبردی است.

اما این توافق صرفا کاهش تعرفه‌ها و تسهیل صادرات نیست. ارزش واقعی آن در جایی نهفته است که بازارهای دیجیتال ایران و اوراسیا می‌توانند به یک اکوسیستم تجاری واحد تبدیل شوند؛ اکوسیستمی که در آن شرکت‌های کوچک و متوسط مستقیما به زنجیره‌های تامین منطقه‌ای و جهانی متصل شوند. در چنین مدلی، دسترسی به مشتریان جدید دیگر محدود به جغرافیا نیست؛ یک تولیدکننده ایرانی می‌تواند محصولات خود را در بازارهای اوراسیایی به‌راحتی یک کلیک بفروشد و بالعکس. با این حال، نیروی محرک واقعی این تحول در گروز یرساخت‌های دیجیتالی است که تنها در صورت تحقق همگرایی‌های راهبردی و تعهد به استانداردهای مشترک می‌توانند به شکوفایی برسند.

پرداخت‌های چندجانبه، سیستم‌های هوشمند تبادل ارزی، بلاکچین و هوش مصنوعی، در صورتی که در چارچوبی مشخص و پذیرفته‌شده از سوی تمام طرف‌ها ادغام شوند، می‌توانند موانع سنتی را از میان بردارند، زنجیره‌های تامین را بهینه‌سازی کنند، ریسک‌های مالی را کاهش دهند و سطح بی‌سابقه‌ای از شفافیت اقتصادی را ایجاد کنند. اما این مسیر تنها در صورتی هموار خواهد شد که طرفین توافق، نه‌تنها به کاهش تعرفه‌ها، بلکه به ایجاد پروتکل‌های مشترک برای هماهنگی سیستم‌های مالی، لجستیکی و نظارتی متعهد شوند.

اگر پلتفرم‌های دیجیتال ایران و اوراسیا براساس چنین چارچوبی ادغام شوند، نتیجه چیزی فراتر از افزایش حجم معاملات خواهد بود در این صورت، یک شبکه تجاری هوشمند، چابک و کم‌هزینه شکل خواهد گرفت که نه‌تنها تجارت منطقه‌ای را متحول می‌کند، بلکه می‌تواند الگویی برای همکاری‌های اقتصادی گسترده‌تر در سطح بین‌المللی باشد. این توافق، اگر با استراتژی دیجیتال هوشمندانه همراه شود، می‌تواند ایران را نه‌تنها به یک بازیگر کلیدی در اوراسیا، بلکه به یکی از مراکز مهم تجارت دیجیتال منطقه تبدیل کند. در این نوشتار، بررسی خواهیم کرد که چگونه این همگرایی دیجیتالی می‌تواند آینده تجارت ایران و اوراسیا را بازتعریف کند و چرا این فرصت نباید از دست برود.

بخش اول: چرا ادغام مارکت‌پلیس‌ها (Marketplace) آینده تجارت را متحول می‌کند؟

در دنیای امروز، تجارت دیگر صرفا به دارایی‌های فیزیکی، زنجیره‌های تامین سنتی یا ظرفیت تولید محدود نمی‌شود، بلکه توانایی اتصال و ایجاد همگرایی میان پلتفرم‌های دیجیتال نیز یکی از عوامل تعیین‌کننده اصلی رشد و رقابت‌پذیری اقتصادی است. از این‌رو، ادغام مارکت‌پلیس‌ها میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا نه‌تنها به کاهش هزینه‌های تجارت منجر می‌شود، بلکه می‌تواند به موتور محرک نوآوری، افزایش بهره‌وری و رقابت‌پذیری در منطقه تبدیل شود این همگرایی، چیزی فراتر از افزایش تعداد کاربران یا حجم معاملات است. در واقع، ادغام مارکت‌پلیس‌ها یک مدل جدید اقتصادی ایجاد می‌کند که در آن، فروشندگان و خریداران بدون موانع مرزی، روی یک بستر واحد تعامل می‌کنند. اما این تحول چگونه می‌تواند به رشد اقتصادی منطقه‌ای منجر شود؟ در ادامه، سه مزیت کلیدی این روند را بررسی می‌کنیم.

صرفه‌جویی در مقیاس

در تجارت دیجیتال، مقیاس یک الزام راهبردی محسوب می‌شود. هنگامی که چندین مارکت‌پلیس در یک بستر واحد فعالیت کنند، حجم معاملات افزایش و هزینه‌های عملیاتی کاهش می‌یابد.

یکپارچگی مارکت‌پلیس‌ها می‌تواند تاثیر چشم‌گیری بر کاهش هزینه‌های لجستیکی، انبارداری و پردازش سفارش داشته باشد. به‌عنوان مثال، ایجاد یک سیستم توزیع مشترک به جای شبکه‌های پراکنده حمل‌ونقل، هزینه ارسال کالا را کاهش می‌دهد. همچنین، تمرکز خدمات مالی در یک پلتفرم واحد امکان ارائه پرداخت‌های کارآمدتر و کاهش هزینه‌های تراکنش را فراهم می‌کند.

افزایش رقابت و انتخاب مصرف‌کنندگان

در یک بازار دیجیتال یکپارچه، رقابت شدیدتر می‌شود و کیفیت کالاها و خدمات بهبود می‌یابد. افزایش تعداد فروشندگان در یک پلتفرم واحد انتخاب‌های بیشتری را در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌دهد. فروشندگان در چنین فضایی ناچار خواهند بود کیفیت خدمات خود را ارتقا دهند و قیمت‌های رقابتی‌تری ارائه کنند. در نتیجه، بازاری شکل می‌گیرد که در آن مصرف‌کنندگان نه‌تنها از تنوع بیشتر، بلکه از کیفیت بالاتر و قیمت‌های مناسب‌تر بهره‌مند می‌شوند.

ایجاد اثر هم‌افزایی

ادغام مارکت‌پلیس‌ها صرفا به افزایش مقیاس و کاهش هزینه‌ها محدود نمی‌شود، بلکه فرصتی برای خلق ارزش‌های جدید از طریق هم‌افزایی فناوری و داده است. تحلیل داده‌های خرید و رفتار مشتریان، امکان شخصی‌سازی پیشنهادها و بهینه‌سازی استراتژی‌های بازاریابی، را فراهم می‌کند. به‌عنوان مثال، اطلاعات به‌دست‌آمده از زنجیره تامین و پرداخت‌های الکترونیک، می‌تواند در توسعه سیستم‌های هوشمند برای مدیریت سفارش‌ها، پیشنهادهای خودکار برای مصرف‌کنندگان و حتی مدل‌های مالی پیشرفته برای تامین مالی تامین‌کنندگان مورد استفاده قرار گیرد.

بخش دوم: توافق تجارت آزاد و فرصت‌های نوین در اقتصاد دیجیتال

توافق تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، فراتر از یک کاهش تعرفه‌ای ساده می‌تواند زمینه‌ساز تحولی اساسی در تجارت منطقه‌ای باشد.

شهریار اخوان هزاوه
پژوهشگر حوزه عقلانیت و تصمیم گیری
Alborz.payam@gmail.com